

Landshypotek Bank

Investerar rapport: Gröna obligationer

17 maj 2021

Denna rapport har tagits fram inom ramen för Landshypotek Banks gröna ramverk som publicerades den 24 april 2018. Rapporten är den tredje i ordningen.

Stockholm den 17 maj 2021

Per Lindblad
VD

Martin Kihlberg
Hållbarhetschef

Emitterade obligationer – korta fakta

Emissionsdatum: 25 maj 2018

Löptid: 5 år

Emissionsvolym: 5,25 mdkr

Förfallodatum: 25 maj 2023

Typ av obligation: säkerställd obligation

Kupong: 0,75 %

ISIN: XS1824244807

Emissionsdatum: 18 nov 2019 (3 mdkr)/18 nov 2020 (2,5 mdkr)

Löptid: 6 år

Emissionsvolym: 5,5 mdkr

Förfallodatum: 18 nov 2025

Typ av obligation: säkerställd obligation

Kupong: 0,615%

ISIN: SE0011870021

Skogslingo

Biomass Expansion Factor (BEF) = Omvandlingstal för att bestämma totalbiomassa uttryckt i torr vikt.

Bonitet = Markens naturliga virkesproducerande förmåga. Uttrycks i m³sk/ha/år.

Carbon Fraction (CF) = Kolhalten i torr ved.

FSC = Forest Stewardship Council

PEFC = Programme for the Endorsement of Forest Certification

Skogskubikmeter (m³sk) = Enhet som visar skogsbeståndets virkesvolym och inkluderar hela stammen ovanför normal stubbhöjd. Grenar, stubbar och rötter ingår inte.

Uttryck av koldioxideffekten: Det finns två koldioxid-effekter genom denna obligation – en reducerande och en undvikande. När skogen växer lagras koldioxid in och mängden koldioxid från atmosfären reduceras. Vid avverkning och när skogsråvara ersätter annat material minskar koldioxidutsläppen och koldioxidutsläpp undviks och lagras in genom substitution.

Virkesförrådsförändring netto = Förändring av det stående virkesförrådet i m³sk, det vill säga tillväxt minus avverkning.

Investerarrapport – gröna obligationer

Bakgrund

I maj 2018 emitterade Landshypotek Bank sin första gröna säkerställda obligation, utgiven i svenska kronor. Under 2019 emitterade banken ytterligare en grön säkerställd obligation som sedan fylldes på under 2020. Vid dagen för denna rapport har Landshypotek emitterat två gröna obligationer. Båda är säkerställda och finansierar i sin helhet svenskt hållbart skogsbruk. Den emitterade volymen uppgår till sammanlagt 10,75 miljarder kronor. Den underliggande skogen utgör 559 000 hektar vilket motsvarar en yta lika stor som Gotland, Öland, Orust och Tjörn tillsammans.

Landshypotek tog under våren 2018 fram sitt första gröna ramverk för att kunna emittera gröna obligationer. Ramverket är granskat och godkänt av det oberoende klimat- och miljöforskningsinstitutet CICERO som gav det högsta betyget, "Dark Green". Under ramverket kan Landshypotek emittera såväl säkerställda som icke-säkerställda obligationer. De medel som Landshypotek erhåller från gröna obligationer ska användas till att finansiera hållbart skogsbruk, förnybar energi eller energieffektiva byggnader.

Denna rapport avser enbart återslagrapportering kring underliggande projekt som uppfyller ramverkets kriterier för hållbart skogsbruk.

"Under 2020 kunde vi återigen möta marknadens efterfrågan att investera i de svenska hållbara skogarna när vi utökade vår andra skogsobligation med ytterligare 2,5 miljarder kronor. Fantastiskt roligt att se det stora intresset från marknaden!"

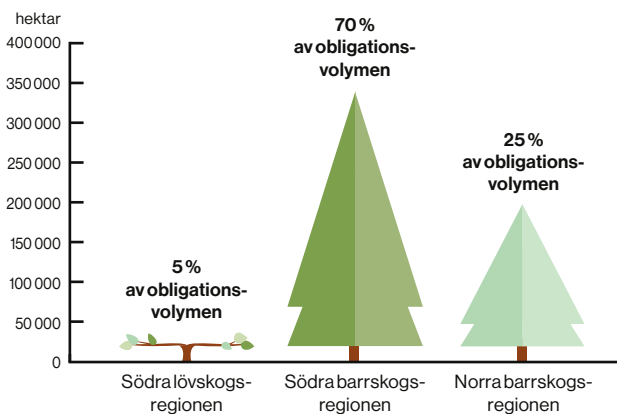
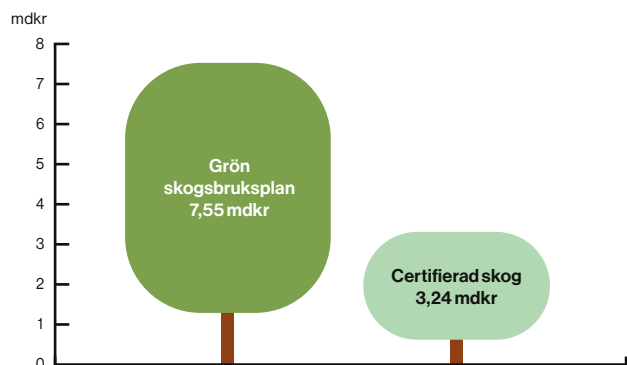
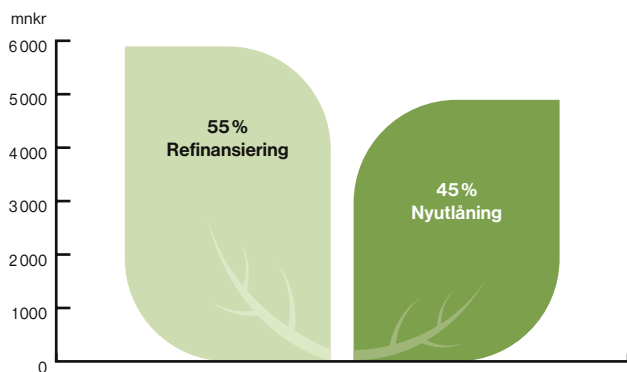
– Martin Kihlberg,
Hållbarhetschef Landshypotek Bank

Landshypotek Bank och skogen

Landshypotek har finansierat svenskt skogsbruk sedan 1836. Banken ägs av Landshypotek Ekonomisk Förening där bankens lånekunder inom jord och skog är medlemmar och därigenom äger banken. All vinst från banken återinvesteras i banken eller delas ut till föreningens medlemmar – Sveriges jord- och skogsbrukare. Att som första aktör 2018 ge ut en grön säkerställd obligation som bygger på de svenska skogarna var unikt och helt i linje med Landshypoteks verksamhet att på allvar bidra till ett hållbart samhälle utifrån det som människor gör med sitt företagande runt om i landet – varje dag.

Effektrapportering

En växande skog binder koldioxid från atmosfären. Ju mer skogen växer desto mer koldioxid lagras. Den sammanlagda nettotillväxten på de fastigheter som finansierats av de gröna obligationerna beräknas till 945 000 skogskubikmeter det senaste året. Det motsvarar ett årligt koldioxidupptag samt substitutionsnytta på cirka **2,7 miljoner ton CO₂**. Det innebär att för varje 1 miljon kronor som har investerats i obligationen har cirka 250 ton CO₂ lagrats in och undvikits. Siffrorna inkluderar substitutionseffekt men beaktar inte belåningsgrad. För mer information och detaljer om beräkningar, se avsnitt *Beräkningar för tillväxt och klimatnytta*.

Volymfördelningen mellan de tre regionerna – Södra lövskogsregionen 0,5 mdkr, Södra barrskogsregionen 7,6 mdkr och Norra barrskogsregionen 2,7 mdkr.

17,0% av Landshypotek Banks emitterade säkerställda obligationer är gröna

15,1% av Landshypotek Banks sammanlagda emitterade seniora och säkerställda obligationer är gröna

250 ton CO₂ har lagrats in och undvikits per investerad miljon kronor

Hållbarhetsmålen

Mål 13. Bekämpa klimatförändringarna

Delmål 13.1: Stärka motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer i alla länder.

Landshypoteks bidrag: Ett hållbart skogsbruk både binder koldioxid och kan ersätta fossila bränslen som används till såväl energi som drivmedel och andra produkter. Det innebär att såväl koldioxidhalten i atmosfären som utsläppen av växthusgaser minskar och därigenom stärks motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer. Genom målen med en viss andel lövskogsinlag som banken har i sina kriterier i det gröna ramverket ökar också motståndskraften i den enskilda skogen mot naturkatastrofer som bränder, stormar och skadeangrepp.

Mål 15. Ekosystem och biologisk mångfald

15.1: Bevara, återställa och hållbart använda ekosystem på land och i sötvatten och deras ekosystemtjänster, särskilt skogar, våtmarker, berg och torra områden, i enlighet med de skyldigheter som anges i internationella överenskommelser.

15.2: Främja genomförandet av hållbart brukande av alla typer av skogar, stoppa avskogningen, återställa utarmade skogar och kraftigt öka nybeskogningen och återbeskogningen i hela världen.

Landshypoteks bidrag: Skogsvårdslagen fastslår att skogen är en förnybar resurs som ska skötas så att den uthålligt ger en god avkastning, samtidigt som hänsyn ska tas till naturen, kulturmiljön, rennäringen och andra intressen. I lagen framgår också en skyldighet att återplantera efter avverkning. I bankens ramverk finns, utöver krav på att kunder ska följa lagen, även bland annat krav på att det ska finnas en grön skogsbruksplan, att det sätts av minst fem procent till naturskyddsåtgärder samt att det finns mål med en viss andel lövskogsinlag. Skogen kan även vara certifierad genom FSC/PEFC vilka sätter upp minst motsvarande krav. Genom dessa åtgärder främjas att skogen brukas på ett mer långsiktigt hållbart sätt och i enlighet med de internationella överenskommelser som har implementerats i svensk lagstiftning.

Urvalsprocessen av gröna tillgångar

Landshypotek Bank har en grön kommitté som beslutar vilka tillgångar som kan finansieras av gröna obligationer utgivna under ramverket. Den gröna kommittén har haft tolv möten efter att den första obligationen emitterades för att besluta om gröna tillgångar. Amortering och lösen sker löpande under året varför det att år av vikt att kommittén sammanträder för att kontinuerligt säkerställa att volymen gröna tillgångar hänförliga till obligationerna vid var tid överstiger obligationsvolymerna. Per den 30 april 2021 var volymen gröna tillgångar kopplade till obligationerna 10,79 miljarder kronor eller 2 746 underliggande fastigheter, till sin helhet hållbart skogsbruk.

Granskning

Enligt ramverket ska Landshypoteks oberoende kreditriskavdelning minst årligen bland annat granska allokeringen av likviden från bankens gröna obligationer sker i enlighet med ramverket. För 2021 års rapport har granskningen inriktats på att kontrollera att återrapporteringen sker enligt ramverket. Granskningen visade att de två rapporter som hittills gjorts uppfyller ramverkets kriterier. Två förbättringsförslag framfördes vid granskningen vilka har inkluderats i årets rapport. Dessa avser andel lån per geografisk region och när skogsbruksplan alternativt certifiering gjordes för de två projekten som lyfts fram.

Vikten av ett hållbart skogsbruk – för tillväxt och klimatnytta

Den globala uppvärmningen är en av vår tids största utmaningar. Den växande skogen har en viktig roll för att motverka klimatförändringen. 30 procent av jordens yta är täckt av skog. Skogen är en nyckel för att ställa om till ett fossilfritt samhälle då den utgör en naturlig del i kolets kretslopp och absorberar koldioxid från atmosfären. I Sverige täcker skogen närmare två tredjedelar av den totala landarealen och skogen ses som en nationell tillgång och resurs. Med anledning av dess betydelse och storlek, är det av vikt att skogen brukas och sköts hållbart med ett långsiktigt perspektiv. Detta för att hålla tillväxten i skogarna hög, samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras och det naturligt varierade landskapet bibehålls.

Fotosyntesen – funktion och effekt

Fotosyntesen är den naturliga process i naturen där växter tar upp koldioxid från atmosfären för att sedan omvandlas till energi. En del av koldioxiden återgår direkt via respiration men en stor del allokeras i växten/trädet. Samtidigt som trädet växer allokeras även en del kol ner i marken via rötterna. Genom ett aktivt brukande av skogen och skötsel blir tillväxten högre och därmed även kolinlagringen vilket i sig resulterar i en högre klimatnytta. Vid avverkning av skog tas skogsråvara ut för vidare konsumtion. Skogsråvara har många olika användningsområden och kolet som lagrats in kan återgå direkt till atmosfären vid förbränning, men även lagras in i till exempel byggnader. Ersätter skogsråvara dessutom ett annat fossilt material eller ett material där energianvändningen är mycket stor vid utvinning av materialet, uppkommer en substitutionsnytta. Substitutionsnyttan är ofta större än den primära nyttan som uppkommer vid kolinlagringen vid tillväxten i skogen, men svår att beräkna exakt då det kräver information om vilka produkter som tillverkas och vilken livslängd de har samt vilket material de ersätter. Ett genomsnittligt värde på substitutionseffekten i Sverige ligger på cirka 470 kg CO₂/skördad m³sk¹.

En växande skog binder koldioxid från atmosfären. Ju mer skogen växer desto mer koldioxid lagras, vilket även innebär att upptaget från den svenska skogen varierar beroende på var i Sverige skogen finns. Boniteten, det vill säga markens naturliga virkesproducerande förmåga, avgörs av markens jordmån, klimat, fuktighetsförhållande och exposition. Boniteten uttrycks i skogskubikmeter per hektar och år. I Sverige finns det stora geografiska skillnader i boniteten, från 12 m³sk/ha/år i söder till 2 m³sk/ha/år i norr.

1. Lundmark, T., Bergh, J., Hofer, P., Lundström, A., Nordin, A., Poudel, B.C., Sathre, R., Taverna, R., och Werner, F. (2014) Potential Roles of Swedish Forestry in the Context of Climate Change Mitigation, *Forests* 2014, 5(4),557-578.

Beräkningar för tillväxt och klimatnytta

Inom ramen för denna rapportering har platsen för skogsfastigheterna, som finansierats och refinansierats av bankens gröna obligationer, delats in i tre geografiska områden – södra lövskogsregionen (10,8 m³sk/ha/år), södra barrskogsregionen (8,0 m³sk/ha/år) och norra barrskogsregionen (4,2 m³sk/ha/år). Baserat på skogsdata 2020 från Sveriges Lantbruksuniversitets Riksskogstaxering har medelboniteten för de tre zonerna fastställts. Medelboniteten har därefter använts som tillväxttal för beräkning av virkesförrådsförändringen. Tillväxten har beräknats för ett helt år även om emissionsdatumen varierar under året.

För att beräkna den kolinbindning som skett i de av Landshypotek finansierade skogsfastigheterna har följande formel använts:

Total kolinbindning (ton) = virkesförrådsförändring (m³sk) x BEF x CF

BEF (Biomass Expansion Factor) = omvandlingstal för att bestämma totalbiomassa uttryckt i torrsvikt

CF (Carbon Fraction) = kolhalten i torr ved

För beräkningarna har BEF satts till 0,75² vilket är ett vägt medeltal mellan tall och gran och CF har satts till 0,51³. För att omvandla kolinbindningen till koldioxidinbindning har följande formel använts:

Total koldioxidinbindning (ton) = kolinbindning (ton) x (CO₂-molekylens vikt/C-molekylens vikt)

Under 2020 ökade virkesförrådet i de finansierade projekten med 3,8 miljoner m³sk (6 procent av tillväxten sker i södra lövskogsregionen, 72 procent i södra barrskogsregionen och 22 procent i norra barrskogsregionen). Vid ett antagande om att 75 procent av den växande skogen avverkas och ersätter andra material uppstår en substitutionsnytta på 1 332 000 ton i undvikta koldioxidutsläpp. Samtidigt ger den kvarvarande skogen ett nettokoldioxidupptag på 1 325 000 ton.

Projektens genomsnittliga belåningsgrad är 0,39 vilket innebär att 1,03 miljoner ton CO₂ är ett direkt resultat av finansieringen och indirekt 2,67 miljoner ton CO₂ (där hela skogsbeståndet inkluderas i beräkningen).

Beräkningarna är gjorda baserade på bonitet, det vill säga tillväxten när medeltillväxten kulminerar.

2. Lehtonen, Aleksi & Mäkipää, Raisa & Heikkinen, Juha & Sievänen, Risto & Liski, Jari. (2004). Biomass expansion factors (BEFs) for Scots pine, Norway spruce and birch according to stand age for boreal forests. *Forest Ecology and Management*. 188. 211-224. 10.1016/j.foreco.2003.07.008.
3. 2006 IPCC guidelines for National Greenhouse Gas Inventories.

Två röster om hållbart skogsbruk

Ett besök i skogen utanför Sala

Några kilometer norr om Sala ligger Catrinelund. En gård där Göran Carlsson bor med sin familj och som är utgångspunkten för många delar av verksamheten som han själv byggt upp under de senaste decennierna.

Catrinelund köptes av Görans farfar i början av 1930-talet och har sedan dess gått vidare i familjen. Skogsbruk och sågverksamhet har varit ett naturligt inslag på gården sedan dess, även om Göran själv har valt att bygga upp fler verksamhetsgrenar. Idag bedrivs växtodling på 600 hektar och skogsbruk på 350 hektar. Utöver det rena jord- och skogsbruket så märks det att Göran har ett sinne för företagsutveckling och teknik. Andra delar i verksamheten innehåller försäljning av maskiner så som motorsågar och röjsågar i den lokala trädgårdsbutiken, uthyrning av utsädesrensare och entreprenad av solenergi till både kommersiella fastigheter och lantbruk.

Nyförvärv av en välskött skogsfastighet

För Göran har kärleken till skogen alltid funnits. Som barn gick han ofta efter med yxan och kvistade av stammar när hans pappa var framme med motorsågen. Skogen har under de senaste åren fått större uppmärksamhet då det var under senkvintern som Göran köpte den nyaste och största fastigheten. Göran har tidigare arrenderat åkermarken av säljaren och när fastigheten blev till salu var det lika bra att slå till. På så sätt får de ihop skiftena bättre och dessutom betydligt mer skog att rå om. Och det är en fin fastighet som Göran fått tag i. En välskött fastighet med mycket gammal skog som inom kort ska avverkas och lämna plats till nya träd.

Skogsbruk är att anpassa sig till naturen

Görans tidigare skiften har fått utstå en hel del de senaste åren. För tre år sedan drabbades fastigheten av en rejäl skogsbrand och tre hektar fin skog försvann bokstavligt upp i rök. Kommunen som har intilliggande skogsmarker drabbades ännu hårdare och har därefter haft svårt att hinna med att få bort alla skadade träd, vilket har varit mumma för granbarkborren. Efter branden har träden varit rejält försvagade och angripits av granbarkborren vilket tyvärr även har spridit sig till några av Görans skiften.

Viltsskador har de dock varit förskonade mot den senaste tiden då älgstammarna har hållits nere. Nu börjar älgstammen dock öka igen vilket skapar problem vid framförallt tallplanteringar. Där gäller det att vara noggrann med sin röjning så att inte löv växer till sig på nyplanterade tallskiften. Dessutom tycks frösådda träd klara sig något bättre från viltet, varför Göran har köpt nya frösåmaskiner inför sommararen.

Vad gäller själva planeringen i skogen är val av trädslag viktigt. På en del skiften som Göran nyligen köpt till står det granskog på tallmark vilket inte är optimalt. Det kan fungera i 20–30 år men sedan stannar tillväxten av rejält. Göran har ett skifte med gran som han kommer att avverka "för tidigt" i ålder mätt, men det är hög tid att åter plantera tall på tallmarken. Även om det kan fungera kortsiktigt går det inte att lura naturen. Skog är långsiktigt och då måste man också förhålla sig till de förutsättningar som råder.

Förutom torka är en annan stor utmaning kraftiga skyfall. Göran konstaterar att det finns ett stort generellt behov av att röja och rensa vattendrag för bättre avrinning. Blir vatten stående är det lätt att skogen skadas på samma sätt som grödorna på åkern.

Mer tid till skogen som pensionär

Göran har sedan några år gått i pension och med det även lämnat över stora delar av driften till en av sönerna. Själv planerar Göran för att ägna mer tid åt sin skog nu som pensionär. Tanken är att plantering, röjning och den första gallringen ska göras i egen regi och med hjälp av anställda. Utöver att ha något att själv pyssla med som pensionär är skogsköpen en del av kommande generationsskifte.

Vi avslutar med att fråga vad som är det roligaste med att vara lantbruksföretagare och svaret kommer direkt:

– Det finns en stor frihet i att vara egen företagare. Och med lantbruket och allt det jag har sysselsatt mig med så bli omväxlingen och variationen i arbetet dessutom stor, vilket jag verkligen gillar.

Län: Västmanlands Län
Kommun: Sala
Produktiv skogsmark: 213,7 hektar
Bonitet: 5,7 m³/sk
Klimatnytta: 865 ton CO₂ per år
Målklasser:
PG – produktion med generell naturhänsyn: 201,4 ha
NS – naturvård skötselkrävande: 4,9 ha
NO – naturvård orörd: 7,5 ha
Skogsbruksplan: upprättat år 2020

Län: Västerbottens län
Kommun: Skellefteå kommun
Produktiv skogsmark: 135 ha
Bonitet: 4,0 m³sk per ha
Tillväxt: 5,0 m³sk per ha
Beräknad klimatnytta: 987 ton CO₂ per år (klimatnyttan är beräknad enligt samma modell som för hela portföljen, dock har den verkliga tillväxten enligt aktuell skogsbruksplan och inte markens bonitet använts som tillväxtfaktor).
Skogens fördelning på målklasser:
P/PG – Produktionsmål med miljöhänsyn: 127,7 ha
NS – Naturvårdsmål med skötsel: 5,7 ha
NO – Naturvårdsmål, orört: 1,6 ha
Skogsbruksplan: uppdaterad år 2020

Återbesök i skogen utanför Burträsk

Beatrice Wikman förvärvade sin första egna skogsfastighet för fem år sedan tillsammans med sin man, Marcus. Skogen har alltid varit en stor del i Beatrice liv och ett kärt intresse som hon och Marcus delar. Den fastighet som de förvärvade ligger i Burträsk, i närheten av gården där hon vuxit upp. Föräldragården generationsskiftades dessutom för tre år sedan när Beatrice och Marcus köpte den. Under 2018 certifierade de skogen enligt PEFC. Vi har återigen gjort ett besök i skogarna utanför Burträsk och ställt några frågor om skogsåret som gått.

Vad gjordes i skogen under vintern och våren 2020?

– I början av året så utförde vi själva underröjning av två avdelningar i skogen. Den ena avdelningen på 3,6 hektar ska avverkas och på den andra avdelningen har vi förberett inför framtida gallring som kommer att ske om två till fem år beroende på hur det ser ut då. Utöver det så har vi plockat många grankottar för klängning, det vill säga för att få fram egna granfrön. Så nu har vi några tusen granfrön av mycket god kvalitet att plantera ut!

Vad gjorde ni under sommaren?

– Under sommaren ansökte vi och planerade för dikesrensning och även tillstånd för ett skyddsdikey för ett hygge som just nu har något förhöjt vattenstånd. Vi anlidade även en entreprenör för röjning av ett större skifte R2/G1 på fem hektar som varit eftersatt enligt vår skogsbruksplanen som vi uppdaterade under 2020.

Vad gjordes under hösten och vintern?

– Vi avverkade skiftet på 3,6 hektar som vi underrödje på tidigare under året. Under jul så hade vi stormvindar under en veckas tid vilket resulterade i att vi själva fick aptera och köra hem 30 skogskubik stormfälld skog.

Vad betyder aptera?

– Att aptera är helt enkelt att tillreda virke direkt i skogen genom att kapa stammar till stockar som vi sedan forslat ut i skogen för vidare försäljning.

Något som utmärker året som gått?

– Vi har tydligt märkt av att priserna på skogsmark har ökat ordentligt. Något som vi själva fick erfara när vi budade på en fastighet. Virkespriserna har tyvärr gått ner något under vintern. I övrigt har det blåst en hel del och varit mycket snö. Lyckligtvis har det dock varit få toppbrott denna gång vilket är skönt! I övrigt har det varit ett stabilt och gynnsamt väder och våra två viltåkrar har kunnat producera bra vilket har hållit älgarna bort ifrån våra tallplanteringar.

Vilket är ditt bästa minne från skogen 2020?

– Jag måste säga att det är det fina samarbete som jag och min man har i skogen. Att vi får tid att umgås samtidigt som vi rör om våra ägor. När vi t.ex. tog hand om de stormfällda träden i julas så skötte min man motorsågen medan jag lastade virket med traktorn och lastvagnen. Ett fint teamwork och samtidigt nödvändigt ur ett säkerhetsperspektiv framför allt när man arbetar med vindfällen.

Vad tror du om skogsåret 2021?

– Generellt sett så tycker vi att skogsindustrin verkar vara på uppgång igen och exporten verkar öka vilket bådär gott för priserna. I övrigt så hoppas jag att snön snart töar bort helt så att det blir riktigt röjarväder så att vi kan lasta sågarna i bilen och spendera en dag eller två med att sköta om vår skog!

Mer information om bankens gröna obligationer och ramverk hittar du på
www.landshypotek.se/om-landshypotek/hallbarhet/gron-upplaning

